

MAKTABLARDA INFORMATIKA VA AXBOROT TEXNOLOGIYALARI FANINI O'QITISHDA O'QUVCHILAR BILAN ISHLASHNING ZAMONAVIY USULLARI

Quraqov Sardor Abdurahmon o'g'li

Jizzax Davlat Pedagogika Universiteti
Matematika va Informatika fakulteti,
Informatika o'qitish metodikasi yo'nalishi
4-bosqich talabasi
<https://doi.org/10.5281/zenodo.7825228>

ARTICLE INFO

Qabul qilindi: 03-april 2023 yil
Ma'qullandi: 08-april 2023 yil
Nashr qilindi: 13-april 2023 yil

KEY WORDS

Internet, Online dasturi
tizimlar, GoSoapBox, Kahoot

ABSTRACT

Ta'lim tizimida pedagogik va axborot texnologiyadan, internet axborot resurslaridan hamda konferensiya usulidan va turli xili online test, online viktorina, online krasvord foydalanish o'quvchilarni olayotgan bilimlarni yuqori saviyada bo'lishiga samarali yordam beradi va ular kelgusida yetuk va malakali kadrlar va mutaxassislar bo'lib chiqishga imkon yaratadi.

Zamonaviy texnologiyalar ta'limga tobora ko'proq kirib bormoqda, bu turli fanlarni, metodlarni va butun o'quv jarayonini o'qitish va o'rganishga ta'sir qilmoqda maktabni kompyuterlashtirishning sifat jihatidan kuchli yangi bosqichi shakllanmoqda.

Maktab - bu ta'lim markazi bo'lib, ular yashashni, sevishtni, yaratishni, poydevor qo'yishni o'rgatadi va siz yashayotgan har kuni qandaydir yangi kashfiyot yoki izlanishlar bilan hayratga soladi va zavqlantiradi. Abadiy bolalik va o'sib borayotgan yoshlik dunyosi bolalar va o'qituvchilar tomonidan birgalikda quriladi; bu bizning go'zal, mustahkam va yorqin kelajagimiz, hayotning doimiy talabi.

Iqtidorli o'quvchilar bilan ishlash muammolari ta'limni modernizatsiyalashning zamonaviy vazifalaridan biri bo'lib, lekin u har qanday ta'lim tizimi rivojlanishining barcha bosqichlarida u yoki bu darajada mavjud bo'lib kelgan va ta'limga tabaqalashtirilgan va individual yondashish orqali hal etilgan. Ustozning burchi va ne'mati shundan iborat, deb bilaman. talabaning o'zini namoyon qilishi va o'zini anglash yo'lini ko'rsatishi uchun sharoit yaratish. Mening fanlarim - informatika va matematika shaxsni har tomonlama rivojlantirish, shuning uchun iqtidorli bolalarni aniqlash uchun katta imkoniyatlarga ega, chunki bu erda boshqa hech qanday joyda bo'lmaganidek, fanlararo aloqalar amalga oshiriladi.

Informatika darslarida iqtidorli bolalar bilan ishlash shakllari, texnikasi va usullari.

Iqtidorli bola - aqliy rivojlanishida tengdoshlaridan sezilarli darajada ustun bo'lgan yoki boshqa maxsus qobiliyatli (musiqiy, badiiy, sport va boshqalar) bolalar orasida ajralib turadigan bola.

Ko'pgina iqtidorli bolalar o'z tengdoshlaridan ajralib turadigan o'ziga xos xususiyatlarga ega: yuqori qiziqish va tadqiqot faoliyati mavjud. Erta yoshda ular sabab-oqibat munosabatlarini kuzatishga qodir, ajoyib xotiraga ega, ular ma'lumot va tajribani tasniflash qobiliyati, to'plangan bilimlardan keng foydalanish

qobiliyati bilan ajralib turadi. Ko'pincha ularni katta so'z boyligi, diqqatni jamlash qobiliyati, ularni qiziqtirgan sohada natijalarga erishishda qat'iyatlilik jalb qiladi.

Maktabimiz o'quvchilari orasidan iqtidorli bolalarni aniqlay olmadim, ular orasida faqat tirishqoq, qiyinchiliklarga qaramay bilim olishga tayyor bolalar bor. Bu bolalarni men iqtidorli deb hisoblayman.

Ta'lim jarayonini tashkil etishning asosiy shakli darsdir. Bitta darsdagi shakl va uslublar sezilarli xilma-xilligi bilan ajralib turishi va farqlash va individuallashtirishga qaratilgan bo'lishi kerak. Ishning quyidagi shakllari va usullari keng qo'llanilishi kerak:

- jamoaviy ish shakllari;
- o'quvchining mustaqil kognitiv faoliyati;
- munozaralar, dialoglar;
- ijodiy topshiriqlar
- Seminarlar, mahorat darslari.

Informatika axborot jarayonlarini o'rganadigan fan bo'lganligi sababli, material turli xil sxemalar, ma'lumotlarni uzatish va qabul qilish sxemalari, sxemalar, semantik tarmoqlar va turli usullar bilan ishlash mumkin bo'lgan grafiklar bilan to'yingan.

O'rtacha o'quvchiga sxema bo'yicha ma'ruza qilishni taklif qilish mumkin, iqtidorli bolaga esa, aksincha, matn bo'yicha diagramma tuzishni taklif qilish mumkin. Har qanday ilmiy va hatto hayotiy vaziyatni semantik tarmoq (ertak, ma'lumotni qayta ishlash, tabiatdagi suv aylanishi) yordamida tasvirlash mumkin - iqtidorli bola uni tuzadi, oddiy o'quvchi uni o'qiydi.

Mantiqiy topshiriqlar informatika fanining ajralmas qismidir. Ular mantiqiy fikrlash rivojlangan bolalarni aniqlashga yordam beradi. Iqtidorli bola darhol mantiqiy zanjir tuzadi va javob beradi, qolganlari esa dastlabki ma'lumotlarni bir necha marta qayta o'qib chiqqandan keyingina javob oladilar.

Iqtidorli bola o'z-o'zidan ko'p narsalarni o'rganganligi sababli, sinfda mahorat darslari iqtidorli bolalar bilan ishlashning yana bir usuli hisoblanadi. Informatika bo'yicha maktab dasturi kompyuterining barcha imkoniyatlarini o'rganishga ta'sir qilmaydi, lekin iqtidorli bolalar bu imkoniyatlarni o'rganadilar va master-klassda o'zlari o'rganganlarini ko'rsatadilar va shu bilan sinfdoshlarida ham mavzuga, ham biror narsaga qiziqish uyg'otadilar. noma'lum.

O'ylaymanki, ilmiy-tadqiqot va loyiha faoliyati ham iqtidorli bolalar bilan ishlash shakllaridan biri ekanligi hech kimga yangilik bo'lmaydi. Informatika darslarida men barcha bolalarni loyiha faoliyatiga qo'shishga harakat qilaman - men bitta iqtidorli bolani va bir nechta kamroq muvaffaqiyatli bolalarni guruhga birlashtiraman. Bu erda iqtidorli bola tarbiyachi vazifasini bajaradi, ya'ni guruh ishiga rahbarlik qiladi va loyihaning qiyin qismini yaxshi bajaradi.

Amaliy topshiriqlar bo'yicha men bir nechta vazifalardan iborat bo'lgan bir nechta variantlar uchun kartalar tayyorlayman. Vazifa matni ostida men tushuntirishlar beraman - u yoki bu topshiriq qancha ball bilan baholanadi. Qoida tariqasida, oxirgi vazifa kuchli bola uchun vazifadir. (Men sinovda xuddi shunday foydalanaman).

Iqtidorli bolalar bilan darsdan tashqari ish shakllari va usullari.

Ish usullari va shakllarini sinf va sinfdan tashqariga bo'lish mumkin. Sinfdan tashqari ish shakllari va usullari o'quvchilarning iqtidorini aniqlash va rivojlantirish uchun keng imkoniyatlarga ega. Bular tanlovlar, to'garaklar, olimpiadalarda qatnashish, musobaqalar. Talabalarning sinfdan tashqari ilmiy-tadqiqot ishlari tizimi alohida rol o'ynaydi. Ushbu faoliyatning asosiy natijasi yuqori sinf

o'quvchilari tomonidan ilmiy-amaliy anjumanlarda taqdim etilgan yakuniy ishdur.

Iqtidorli bola bilan sinfdan tashqari ishning yana bir varianti - bu uning material bilan mustaqil ishlashiga e'tibor qaratiladigan individual darslar.

Agar siz informatika bo'yicha darsdan tashqari mashg'ulotlarni o'tkazsangiz, u holda bolalar badiiy iste'dodni (chizmalar, taqdimotlar), dasturlash qobiliyatlarini va mantiqiy fikrlashni rivojlantirishi mumkin.

GoSoapBox - bu butun dunyo bo'ylab o'qituvchilar tomonidan o'quvchilarni faollashtirish va real vaqt rejimida o'quvchilarning tushunishini tushunish uchun foydalaniladigan veb-ga asoslangan bosish vositasi.

GoSoapBox-dan kim foydalanadi?

GoSoapBox'ning **Viktorinalari** va **Munozaralaridan foydalanadilar.** Bu LMS dan foydalanishdan ancha oson!

K-12 sinf xonalari

O'rta maktab va o'rta maktab o'qituvchilari GoSoapBox-ning ko'p qirrali funktsiyalar to'plamidan va **anonimlikdan** o'quvchilarning yuzini saqlab qolishlari va texnologiya sinflaridan zavqlanishlariga yordam berish uchun foydalanadilar.

Tadbirlar, konferentsiyalar va uchrashuvlar

GoSoapBox-ning qardosh mahsuloti **Conferences.IO** yordamida ta'lim maydonidan tashqarida auditoriya ishtirokidagi to'siqlarni yo'q qilishingiz mumkin.

Talabalariniz o'zaro anonim tarzda o'zaro aloqada bo'lib, ularga tengdoshlarining reaksiyalaridan xavotirlanmasdan o'z fikrlari va savollariga hissa qo'shishlariga imkon beradi.

O'qituvchi sifatida siz shaxsiylashtirilgan ta'lim haqida tushunchaga ega bo'lish hamda har qanday nomaqbul foydalanishning oldini olish uchun kim nima deganini ko'rishingiz mumkin. nces.IO haqida ko'proq bilib oling

GoSoapBox-da sizning talabalariniz savollar berishlari, o'z fikr-mulohazalarini bildirishlari, viktorinalarda qatnashishlari va hokazolar mumkin bo'lgan raqamli maydonga qo'shilishadi. Hammani ishtirok etishga jalb qilish oson, bu talabalar uchun qiziqarli va siz sinfdagi tushunchani tezda baholay olasiz.

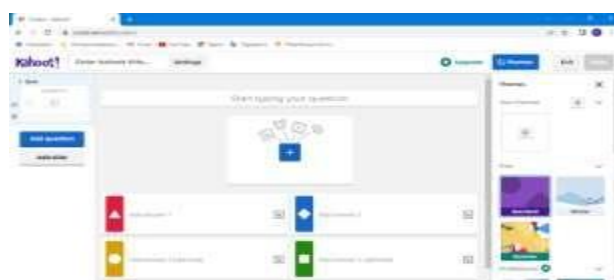
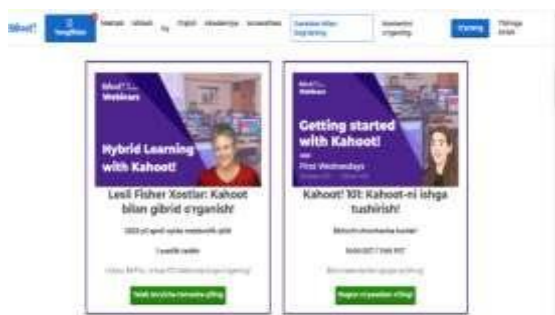
GoSoapBox yordamida o'qituvchilar o'z tadbiridagi ma'lumotlarni qulay elektron jadvalga eksport qilishlari mumkin. Elektron jadval o'qituvchilarga o'quvchilar qayerda yaxshi yoki qiynalayotganini, sinf miqyosida yoki individual ravishda bilish imkonini beradi.

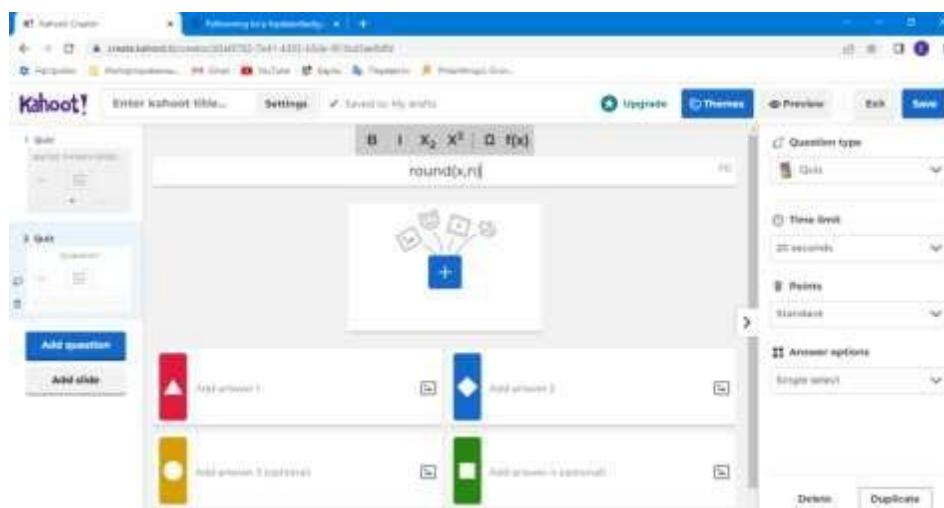
GoSoapBox - bu o'qituvchilar o'z sinflarida foydalanishlari uchun kuchli, moslashuvchan va intuitiv talabalar javob tizimi. O'qituvchilar veb-qo'llab- quvvatlovchi qurilmalardan foydalanib, raqamli ravishda talabalarni formativ baholashni o'tkazish va o'quvchilarning tushunishi haqida ilgari hech qachon imkoni bo'lmagan tushunchaga ega bo'lish uchun jalb qiladilar.

Kahoot! o'yinga asoslangan ta'lim platformasi bo'lib, maktablarda va boshqa ta'lim muassasalarida ta'lim texnologiyasi sifatida foydalaniladi. Uning "kahoots" o'quv o'yinlari foydalanuvchi tomonidan yaratilgan ko'p tanlovli viktorinalar bo'lib, ularga veb-brauzer yoki Kahoot ilovasi orqali kirish mumkin. Kahoot! talabalar bilimni tekshirish, formativ baholash uchun yoki an'anaviy sinf faoliyatidan tanaffus sifatida foydalanish mumkin. Kahoot! trivia viktorinalarini ham o'z ichiga oladi. Bu ta'lim platformasi Wooflash, Socrative kabi boshqa texnologik o'quv vositalariga o'xshaydi. yoki Quizlet.

Kahoot! ijtimoiy ta'lim uchun mo'ljallangan bo'lib, o'quvchilar interfaol doska, proyektor yoki kompyuter monitori kabi umumiy ekran atrofida to'plangan. Saytdan Skype Zoom yoki Google Hangouts kabi ekran almashish vositalari orqali ham foydalanish mumkin. O'yin dizayni shundayki, o'yinchilar o'z qurilmalaridan tez-tez qarab turishlari talab etiladi. O'yin jarayoni oddiy; barcha o'yinchilar yaratilgan o'yin PIN -kodi yordamida ulanish umumiy ekranda ko'rsatiladi va o'qituvchi, korxonah rahbari yoki boshqa shaxs tomonidan yaratilgan savollarga javob berish uchun qurilmadan foydalaning. Bu savollar mukofot ballariga o'zgartirilishi mumkin. Yaratuvchi o'yinchilar 0, 1000 yoki 2000 ball olishlarini tanlashi mumkin. O'yinchi olgan ballar o'yinchi qancha olishi mumkinligi va o'yinchi javob berish uchun qancha vaqt ketishiga qarab hisoblanadi. O'yinchi qanchalik tez javob bersa, o'yinchi to'g'ri javob bersa, shuncha ko'p ball oladi. Ballar har bir savoldan keyin peshqadamlar jadvalida ko'rsatiladi. O'yinchi, shuningdek, chiziqqa ega bo'lishi mumkin, ya'ni ular ko'proq savollarga ketma-ket javob berishdi. Ularning chizig'i qanchalik yaxshi bo'lsa, savolga to'g'ri javob berganda shuncha ko'p ball oladi.

Google Classroom

Google Classroom o'qitish va o'rganish uchun yagona joy. Foydalanish uchun qulay va xavfsiz vositamiz o'qituvchilarga o'rganish tajribasini boshqarish, o'lchash va boyitishda yordam beradi.

Quiz-z-o'quvchilarni jalb qilish platformasini yaratuvchi va sotadigan hind ta'lim dasturiy kompaniyasi. Dastur sinf, guruh topshiriqlari, testdan oldingi ko'rib chiqish, formativ baholash va pop viktorinalarda qo'llaniladi.

Misol diagrammalar va shablonlar

Keng shablon kutubxonamiz va keng shakllar kutubxonamiz bilan diagrams.net va draw.io ilovalarimizdan foydalanib, turli sohalar uchun turli xil diagrammalarni yaratishingiz mumkin.

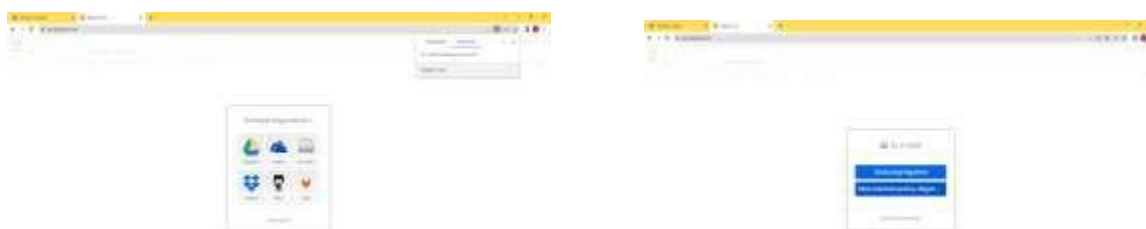
Diagrammani oching: diagrams.net ko'rish dasturida kattalashtirish uchun ushbu sahifadagi diagramma tasvirini bosing. Uni muharrirda ochish uchun tomoshabin asboblar panelidagi qalam ustiga bosing.

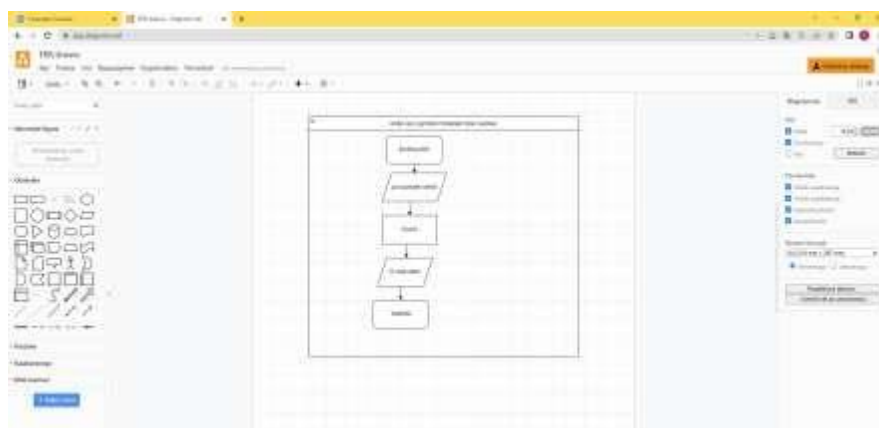
Ushbu diagramma turi haqida ko'proq bilib oling: Tegishli blog postini ko'rish uchun har bir rasm ostidagi diagramma turi havolasini bosing.

Yuklab olish: Yuklab olish havolasini o'ng tugmasini bosing va drawiodiagramma faylini Github omborimizdan qurilmangizga saqlang.

Diagramma turlari

Ushbu diagrammalarning barchasi app.diagrams.net yordamida yaratilgan

Xulosa.

Zamonaviy jamiyat maktab oldiga mustaqil, o'z-o'zini o'rganishga qodir, mas'uliyatli, muloqot qilish qobiliyatiga ega fuqarolarni tayyorlash vazifasini qo'yadi. Maktab hayot uchun bilim bera olmaydi, lekin o'rgatish, doimiy o'zini-o'zi takomillashtirish istagini rivojlantirish uning asosiy vazifasidir. Maktabdan federal darajagacha bo'lgan barcha hujjatlarda "iqtidorli bola" ni qo'llab-quvvatlash ustuvor vazifa deb e'lon qilingan.

Shuning uchun mening ishimning maqsadi iqtidorli bolalar bilan ishlash shakllari, usullari va usullarini ko'rsatishga intilish edi. Informatika fani kompyuter, internet va turli texnologiyalar bilan bevosita bog'liq bo'lganligi sababli, bu yerda iqtidorli bolalarni o'tkazib yubormaslik kerak, chunki ijtimoiy tarmoqlar va kompyuter o'yinlarida informatika faniga qiziqish yo'qolishi mumkin.

Matematikaga kelsak, bu fan har doim muhim bo'lib qoladi va kelajakda kim bo'lishingizdan qat'i nazar, hisoblay olish hamisha muhim bo'lib qoladi.

Umuman olganda, iqtidorli bolalar bilan yaxshi ishlash quyidagilarga imkon beradi:

iqtidor va iste'dodning namoyon bo'lishi uchun imkoniyatlar yaratish;

maktab o'quvchilarining kasbiy yo'nalishi, ijodkorligi va malakasini oshirishi uchun shart-sharoitlarni ta'minlash;

fan o'qituvchilari ish tizimiga uslubiy ishlanmalar va axborot texnologiyalarini joriy etish;

sertifikatdan muvaffaqiyatli o'tish va nufuzli universitetga kirish.

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati:

1. Bosova L.L. Informatikaning kombinatsiyalangan darslari / LL Bosova // Informatika va ta'lim. - 2000.
2. Davydova E.V. Maktabda informatika fanini chuqur o'rganish bilan o'qitish / E.V. Davydova, L.V. Dashkova // <http://www.psyedu/view.php?id=157>.
3. Dergacheva L.M. O'qituvchining informatika darslarida didaktik o'yinlardan foydalanishining uslubiy jihatlari / L.M. Dergacheva // Ta'limda yangi texnologiyalarni qo'llash. - Troitsk, 2004. - 38-42 bet.
4. "Экономика и социум" №9(88) 2021 www.iupr.ru 951
5. "Ilm-fan muammolari magistrantlar talqinida" mavzusidagi respublika ilmiy-amaliy konferensiyasi